

Nieuwe maatregelen voor openbaar vervoer, uitbreiding dienstregeling per 1 juni

Zojuist heeft minister-president Rutte tijdens een persconferentie een verdere versoepeling van de maatregelen aangekondigd. Dit betekent dat meer reizigers gebruik gaan maken van het openbaar vervoer. De OV-sector, het kabinet en de decentrale overheden hebben daarom afspraken gemaakt over de manier waarop meer reizigers verantwoord kunnen reizen. De OV-bedrijven gaan dit de komende tijd verder uitwerken, zodat de samenleving op een intelligente, zorgvuldige manier meer opengesteld kan worden.

Pedro Peters, voorzitter OV-NL: "Op basis van de nu genomen beslissingen door het kabinet, werkt de ov-sector de komende weken aan de nadere uitwerking". De eerste fase start op 11 mei: de basisscholen gaan weer open, waarbij we meer toezicht gaan houden. De tweede fase start 1 juni zodra het voortgezet onderwijs start. Het dragen van mondkapjes wordt dan in het OV verplicht en de dienstregelingen worden uitgebreid."

Vrijdag 1 mei jl. hebben de ov-bedrijven en de decentrale overheden een richtinggevend advies aan het kabinet geschreven. Pedro Peters, voorzitter OV-NL: "We willen Nederland graag bereikbaar houden en onze bijdrage leveren als maatregelen versoepeld worden. Wij zijn verheugd dat onze brief heeft bijgedragen aan de versnelde besluitvorming van het kabinet, in lijn met ons advies."

Randvoorwaarde

Het openbaar vervoer is een randvoorwaarde om weer enige verruiming binnen de samenleving en de economie mogelijk te maken. De genomen kabinetsbesluiten, mede op basis van RIVM-adviezen, leiden ertoe dat de ov-sector zijn dienstverlening weer verder kan uitbreiden. Met nieuwe maatregelen kan het OV op een beheerste en veilige manier meer reizigers vervoeren. Zo komt Nederland geleidelijk aan weer in beweging.

Drukke (spits)tijden vermijden De oproep blijft om het openbaar vervoer vooralsnog uitsluitend te gebruiken als dit noodzakelijk is. Het openbaar vervoer heeft ook de komende tijd veel minder ruimte. Daarom is het ook essentieel dat reizigers zoveel mogelijk de drukke (spits)tijden mijden. Als reizigers goed verspreid over de dag reizen, wordt de beperkt beschikbare vervoerscapaciteit beter benut.

Afspraken

De openbaar vervoerbedrijven en het kabinet zijn het volgende overeengekomen:

Mondkapje verplicht, zelf aanschaffen

Het gebruik van mondkapjes wordt per 1 juni in de ov-voertuigen voor reizigers en medewerkers verplicht. De ov-bedrijven roepen reizigers op om ook nu al mondkapjes te dragen. Shawls en andere mondbedekkingen zijn niet afdoende. Reizigers zijn zelf verantwoordelijk om mondkapjes aan te schaffen.

1,5 meter afstand wel op station, niet in trein, tram, bus, metro

Ook met het gebruik van een mondkapje, blijft het uitgangspunt dat reizigers zoveel mogelijk 1,5 meter afstand houden. In voertuigen, op perrons en bij haltes wordt geaccepteerd dat 1,5 meter - ook in de huidige intelligente lockdown - niet altijd haalbaar is. Daarom wordt dit in trein, tram, bus

en metro versoepeld, in combinatie met het gebruik van mondkapjes, waarmee verantwoord reizen mogelijk is. Waar nodig worden reizigers hierbij geholpen door aanduidingen in, op of bij de voertuigen. Op stations wordt van reizigers wel gevraagd om 1,5 meter afstand te houden.

Afstandsmarkeringen

Op stations, haltes en overstappunten waar dit nodig is, zijn de vervoerbedrijven deze week begonnen met het aanbrengen van afstandsmarkeringen om de reizigers te ondersteunen bij het bewaren van voldoende afstand. De komende tijd zal dit op veel meer plekken gebeuren. 1,5 meter afstand blijft hier zoveel mogelijk de norm.

Opschalen dienstregeling

Het ov-aanbod van de vervoerbedrijven wordt de komende tijd weer maximaal opgeschaald. Hierbij zal zoveel mogelijk sprake zijn van de reguliere dienstregelingen en - mede aan de hand van regionale verschillen in aanbod en vraag - ook maatwerk. Het streven is dat deze dienstregelingen per 1 juni a.s. ingevoerd zijn. Hierdoor ontstaan er voor de reizigers weer meer mogelijkheden om te reizen. Het streven is dat hierdoor de huidige capaciteit (10-15%) voor de reizigers kan toenemen naar ongeveer 40% gemiddeld van de OV-capaciteit. Hoe de dienstregeling er precies uit gaat zien, zullen de vervoerders de komende tijd uitwerken.

Spreidingsafspraken

Spreiding van reizigers over de dag is van essentieel belang om de reizigers zo goed mogelijk te bedienen. Daarom heeft het kabinet spreidingsafspraken met het onderwijs gemaakt. In overleg met werkgeversorganisaties, culturele instellingen e.d. worden door de rijksoverheid ook afspraken gemaakt over spreiding van reizigers bij eventuele volgende aanvullende versoepelingen.

BOA's ook handhavende bevoegdheden

Het uitgangspunt is dat beroep wordt gedaan op de medewerking en eigen verantwoordelijkheid van de reizigers, zoals dit tijdens de lockdown tot nu toe steeds gebeurd is. Over het geheel genomen is de medewerking van de reizigers positief. In de afgelopen weken is ervoor gekozen dat ov-medewerkers vooral service verlenen. Bij een toename van het aantal reizigers in de komende weken, is het echter ook noodzakelijk om in voorkomende gevallen te kunnen handhaven. In het kader van de Noodverordening is daarom besloten dat de toezichthoudende Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA's) van alle vervoerbedrijven ook de handhavende bevoegdheden hebben ten aanzien van COVID19 bepalingen. Zij hebben dus de bevoegdheid reizigers instructies te geven, die opgevolgd moeten worden. Indien noodzakelijk kunnen zij ook overgaan tot het geven van de bijbehorende boete.

Het kabinet werkt voor 1 juni uit dat deze bevoegdheid ook geldt voor het verplicht dragen van mondkapjes. BOA's met deze specifieke bevoegdheid gaan uit van de medewerking van reizigers en treden dus de-escalerend op. Boetes zijn een uiterste middel. De controles op het toegenomen zwartrijden worden waar nodig weer geïntensiveerd. De BOA's worden voorzien van de noodzakelijke persoonlijke beschermingsmiddelen, (zoals een medisch mondkapje, beschermingsbrillen e.d.) die zij kunnen gebruiken in situaties waarbij dit nodig is en bijvoorbeeld geen 1,5 meter afstand kunnen houden, of bij een spuugincident of aanhouding. Voldoende snelle ondersteuning van de politie in voorkomende gevallen is hierbij noodzakelijk. De voorbereidingen zijn erop gericht dat deze werkwijze vanaf 11 mei a.s. ingaat.

COVID-19 test voor ov-medewerkers

Voor de ov-medewerkers geldt ook dat zij bij klachten in aanmerking komen voor de COVID-19 test.

Oproep

Om Nederland in deze tijd verantwoord bereikbaar te houden, blijft de oproep:

- Werk zoveel mogelijk thuis.
- Mijd de drukte.
- Reis alleen als het echt nodig is. Het ov is geen uitje.
- Gebruik een mondkapje
- Houd 1,5 meter afstand waar mogelijk.
- Neem extra hygiëne-maatregelen zoals handen wassen.
- Reis niet met het OV bij klachten die lijken op Corona

Beschikbaarheidsvergoeding

Voor de ov-bedrijven is een goede financiële compensatieregeling altijd randvoorwaarde geweest. Pedro Peters: "Het kabinet, de decentrale overheden en de ov-sector zijn nu overeengekomen dat het kabinet de ov-bedrijven een "beschikbaarheidsvergoeding" betaalt. Deze vergoeding is bedoeld om de te maken reële kosten, de weggevallen inkomsten en de extra kosten van de coronamaatregelen te dekken. De term "beschikbaarheidsvergoeding" doet recht aan de unieke situatie van het ov. Enerzijds vraagt de overheid de bedrijven sinds half maart om een ov-aanbod te blijven leveren, en nu weer uit te breiden. Tegelijkertijd wordt de reizigers gevraagd om zo min mogelijk te reizen en hebben de bedrijven dus minder inkomsten ter dekking van de kosten. Het financiële gat hiertussen wordt door het kabinet aan de bedrijven vergoed door middel van deze beschikbaarheidsvergoeding."

De regeling wordt in nader overleg verder uitgewerkt door de ministeries, de decentrale overheden en de ov-bedrijven. Het streven is om de uitwerking van deze regeling half mei rond te hebben. Pedro Peters: "Vanwege het grote maatschappelijke belang, zijn de ov-bedrijven bereid om alle voorbereidingen te doen in het vertrouwen dat snel overeenstemming wordt bereikt over de nadere uitwerking van de beschikbaarheidsvergoeding."